

॥ సౌందర్యలహరీ ॥

ఆనందలహరీ

శివః శక్త్యా యుక్తో యది భవతి శక్తః ప్రభవితుం
 న చేత్ ఏవం దేవో న ఖలు కుశలః సృన్ధితు-మపి ।
 అతస్త్వామారాధ్యాం హరి-హర-విరిశ్చాదిభి-రపి
 ప్రణస్తుం స్తోతుం వా కథమకృత-పుణ్యః ప్రభవతి ॥ 1॥
 తనీయాంసం పాంసుం తవ చరణ-పజ్జీరుహ-భవం
 విరిశ్చీస్సశ్చీస్వన్ విరచయతి లోకా-నవికలం ।
 వహత్యేనం శౌరిః కథమపి సహస్రేణ శిరసాం
 హరః సంక్షుద్ద్యేనం భజతి భసితోద్ధూలన-విధిం ॥ 2॥
 అవిద్యానా-మంత-స్తిమిర-మిహిర-ద్వీపనగరీ
 జడానాం చైతన్య-స్తబక-మకరన్ద-స్రతిర్ఘురీ ।
 దరిద్రాణాం చిన్తామణి-గుణనికా జన్మజలధౌ
 నిమగ్నానాం దంష్ట్రా మురరిపు-వరాహస్య భవతి ॥ 3॥
 త్వదన్యః పాణిభ్యాం-అభయవరదో దైవతగణః
 త్వమేకా నైవాసి ప్రకటిత-వరాభీత్యభినయా ।
 భయాత్ త్రాతుం దాతుం ఫలమపి చ వాశ్చాసమధికం
 శరణ్యే లోకానాం తవ హి చరణావేవ నిపుణౌ ॥ 4॥

హరిస్త్వా-మారాధ్య ప్రణత-జన-సౌభాగ్య-జననీం
 పురా నారీ భూత్వా పురరిపుమపి క్షోభం-అనయత్ |
 స్మరోఽపి త్వాం నత్వా రతి-నయన-లేహ్యేన వపుషా
 మునీనా-మప్యంత: ప్రభవతి హి మోహాయ మహతాం || 5||
 ధను: పౌషం మౌర్వీ మధుకరమయీ పశ్చ విశిఖా:
 వసంత: సామన్తో మలయమరు-దాయోధన-రథ: |
 తథాప్యేక: సర్వం హిమగిరిసుతీ కామపి కృపాం
 అపాంగాత్తీ లబ్ధ్వా జగదిద-మనంగో విజయతీ || 6||
 క్వణత్ కాశ్చీదామా కరికలభ-కుంభ-స్తన-నతా
 పరిక్షీణా మధ్యే పరిణత శరచ్చస్త్ర-వదనా |
 ధనుర్బాణాన్ పాశం సృణి-మపి దధానా కరతలై:
 పురస్తాదాస్తాం న: పురమథితు-రాహో-పురుషికా || 7||
 సుధా-సిన్ధోర్-మధ్యే సురవిటపి-వాటీ-పరివృతీ
 మణిద్వీపే నీపో ఉపవనవతి చింతామణి-గృహీ |
 శివాకారే మశ్చో పరమశివ-పర్యజ్క-నిలయాం
 భజన్తి త్వాం ధన్యా: కతిచన చిదానన్ద-లహరిం || 8||
 మహీం మూలాధారే కమపి మణిపూరే హుతవహం
 స్థితం స్వాధిష్ఠానే హృది మరుత-మాకాశ-ముపరి |
 మనోఽపి భ్రూమధ్యే సకలమపి భిత్వా కులపథం
 సహస్రారే పద్మే సహ రహసి పత్యా విహరసే || 9||
 సుధాధారాసారై: చరణయుగలాన్తర్ విగలితై:
 ప్రపశ్చం సిశ్చన్తీ పునరపి రసామ్నాయ మహస: |
 అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభ-మధ్యష్ట-వలయం
 స్వమాత్మానం కృత్వా స్వపిషి కులకుణ్డే కుహరిణి || 10||

చతుర్భు: శ్రీకణ్ఠై: శివయువతిభి: పఞ్చభిరపి
 ప్రభిన్నాభి: శంభో: నవభిరపి మూలప్రకృతిభి: |
 చతుశ్చత్వారింశద్-వసుదల-కలాశ్ర-త్రివలయ
 త్రిరేఖాభి: సార్ధం తవ శరణకోణా: పరిణతా: || 11||
 త్వదీయం సౌందర్యం తుహినగిరికన్యే తులయితుం
 కవీన్ద్రా: కల్పస్తే కథమపి విరిశ్చ-ప్రభృతయ: |
 యదాలోకౌత్సుక్యాద్ అమరలలనా యాన్తి మనసా
 తపోభిర్-దుష్పాపామపి గిరిశ-సాయుజ్య-పదవీం || 12||
 నరం వర్షీయాంసం నయనవిరసం నర్మసు జడం
 తవాపాఙ్గాలోకే పతిత-మనుధావన్తి శతశ: |
 గలద్వేణీబన్ధా: కుచకలశ-విస్తస్త-సంచయా
 హఠాత్ త్రుట్యత్-కాశ్చ్యో విగలిత-దుకూలా యువతయ: || 13||
 క్షితౌ షట్పఞ్చాశద్ ద్విసమధిక-పఞ్చాశ-దుదకే
 హుతాశే ద్వాషష్టి: చతురధిక-పఞ్చాశ-దనిలే |
 దివి ద్వి: షట్త్రింశన్-మనసి చ చతుష్షష్టిరితి యే
 మయూఖాస్-తేషా-మప్యపరి తవ పాదాంబుజ-యుగం || 14||
 శరణ్-జ్యోత్స్నా-శుద్ధాం శశియుత-జటాజూట-మకుటాం
 వర-త్రాస-త్రాణ-స్ఫటిక-ఘుటికా-పుస్తక-కరాం |
 సకృన్న-త్వా నత్వా కథమివ సతాం సన్నిదధతే
 మధు-క్షీర-ద్రాక్ష-మధురిమ-ధురీణా: ఫణితయ: || 15||
 కవీన్ద్రాణాం చేత: కమలవన-బాలాతప-రుచిం
 భజన్తే యే సన్త: కతిచిదరుణా-మేవ భవతీం |
 విరిశ్చ-ప్రేయస్యా: తరుణతర-శ్రృఙ్గారలహరీ
 గభీరాభిర్-వాగ్భి: విదధతి సతాం-రఙ్జనమమీ || 16||

సవిత్రిభిర్-వాచాం శశి-మణి-శిలా-భంగరుచిభి:
 వశిన్యాద్యాభిన్-త్వాం సహ జనని సంచిన్తయతి య: |
 స కర్తా కావ్యానాం భవతి మహతాం భంగిరుచిభి:
 వచోభిర్-వాగ్దేవీ-వదన-కమలామోద-మధురై: || 17||
 తనుచ్ఛాయాభిస్తే తరుణ-తరణి-శ్రీసరణిభి:
 దివం సర్వాం ఉర్విం అరుణిమనిమగ్నాం స్మరతి య: |
 భవన్త్యస్య త్రస్యద్-వనహరిణ-శాలీన-నయనా:
 సహోర్వశ్యా వశ్యా: కతి కతి న గీర్వాణ-గణికా: || 18||
 ముఖం బిన్దుం కృత్వా కుచయుగమధన్-తస్య తదధో
 హరార్థం ధ్యాయేద్యో హరమహిషి తే మన్మథకలాం |
 స సద్య: సంక్షోభం నయతి వనితా ఇత్యతిలఘు
 త్రిలోకీ-మప్యాశు భ్రమయతి రవీన్దు-స్తనయుగాం || 19||
 కిరన్తీ-మజ్జేభ్య: కిరణ-నికురుంబామృతరసం
 హృది త్వా-మాధత్తే హిమకర-శిలా-మూర్తిమివ య: |
 స సర్పాణాం దర్పం శమయతి శకున్తాధిప ఇవ
 జ్వరప్లుష్టాన్-దృష్ట్యా సుఖయతి సుధాసార-సిరయా || 20||
 తటిల్లేఖా-తన్వీం తపన-శశి-వైశ్వానర-మయాం
 నిషణ్ణాం షణ్ణా-మప్యపరి కమలానాం తవ కలాం |
 మహాపద్మాటవ్యాం మృదిత-మలమాయేన మనసా
 మహాన్త: పశ్యన్తో దధతి పరమాహ్లాద-లహరీం || 21||
 భవాని త్వం దాసే మయి వితర దృష్టిం సకరుణాం
 ఇతి స్తోతుం వాఞ్శన్ కథయతి భవాని త్వమితి య: |
 తదైవ త్వం తస్మై దిశసి నిజ-సాయుజ్య-పదవీం
 ముకున్ద-బ్రహ్మేన్ద్ర-స్ఫుట-మకుట-నీరాజిత-పదాం || 22||

త్వయా హృత్వా వామం వపు-రపరి-తృప్తిన మనసా
 శరీరార్థం శంభో: అపరమపి శజ్జే హృతమభూత్ |
 యదేతత్-త్వద్ద్రుపం సకల-మరుణాభం త్రినయనం
 కుచాభ్యా-మానమృం కుటిల-శశి-చూడాల-మకుటం || 23||
 జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్ర: క్షపయతే
 తిరస్కుర్వన్-నేతత్ స్వమపి వపు-రీశన్-తిరయతి |
 సదా-పూర్వ: సర్వం తదిద-మనుగృహ్ణాతి చ శివ:
 తవాజ్ఞా-మాలంబ్య క్షణచలితయోర్-భ్రూలతికయో: || 24||
 త్రయాణాం దేవానాం త్రిగుణ-జనితానాం తవ శివే
 భవేత్ పూజా పూజా తవ చరణయోర్-యా విరచితా |
 తథా హి త్వత్-పాదోద్వహన-మణిపీఠస్య నికటే
 స్థితా హ్యేతే శశ్వన్ ముకులిత-కరోత్తంస-మకుటా: || 25||
 విరిషే: పఞ్చత్వం వ్రజతి హరిరాప్నోతి విరతిం
 వినాశం కీనాశో భజతి ధనదో యాతి నిధనం |
 వితస్త్రీ మాహేస్త్రీ వితతిరపి సంమీలిత దృశా
 మహా-సంహారేఽస్మిన్ విహరతి సతి త్వత్ప్రతి-రసౌ || 26||
 జపో జల్ప: శిల్పం సకలమపి ముద్రావిరచనా
 గతి: ప్రాదక్షిణ్య-క్రమణం-అశనాద్యాహుతి-విధి: |
 ప్రణామ: సంవేశ: సుఖమఖిల-మాత్రార్పణ-దృశా
 సపర్యా-పర్యాయస్-తవ భవతు యస్మే విలసితం || 27||
 సుధా-మప్యోస్వాద్య ప్రతిభయ-జరామృత్యు-హరిణీం
 విపద్యస్తే విశ్వే విధి-శతమఖాద్యా దివిషద: |
 కరాళం యత్-క్షేళం కబలితవత: కాలకలనా
 న శంభోస్-తస్మాలం తవ జనని తాటజ్కు-మహిమా || 28||

కిరీటం వైరిచ్చం పరిహర పురః కైటభభిదః
 కఠోరే కోటిరే స్థలసి జహి జంభారి-మకుటం ।
 ప్రణమ్రేష్వేతేషు ప్రసభ-ముపయాతస్య భవనం
 భవస్యాభ్యుత్థానే తవ పరిజనోక్తిర్-విజయతే ॥ 29॥
 స్వదేహోద్భూతాభిర్-ఘృణిభి-రణిమాద్యాభి-రభితో
 నిషేష్యే నిత్యే త్వాం అహమితి సదా భావయతి యః ।
 కిమాశ్చర్యం తస్య త్రినయన-సమృద్ధిం తృణయతో
 మహాసంవర్తాగ్నిర్-విరచయతి నీరాజన-విధిం ॥ 30॥
 చతుఃషష్ఠ్యా తస్మైః సకల-మతిసన్దాయ భువనం
 స్థితన్ తత్తత్-సిద్ధిః ప్రసవ-పర తస్మైః పశుపతిః ।
 పునస్త్వ-నిర్బన్ధాత్ అఖిల-పురుషార్థైక-ఘటనా
 స్వతన్త్రం తే తన్త్రం క్షితితల-మవతీతర-దిదం ॥ 31॥
 శివః శక్తిః కామః క్షితిరథ రవిః శీతకిరణః
 స్మరో హంసః శక్రః తదను చ పరామారహరయః ।
 అమీ హృల్లేఖాభిః తిస్సభి-రవసానేషు ఘటితా
 భజస్తే వర్ణాస్తే తవ జనని నామావయవతాం ॥ 32॥
 స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయ-మిద-మాదౌ తవ మనోః
 నిధాయైకే నిత్యే నిరవధి-మహాభోగ-రసికాః ।
 భజన్తి త్వాం చిన్తామణి-గుణ నిబద్ధాక్ష-వలయాః
 శివాగ్నౌ జుహ్వంతః సురభిఘృత-ధారాహుతి-శత్రైః ॥ 33॥
 శరీరం త్వం శంభోః శశి-మిహిర-వక్షోరుహ-యుగం
 తవత్మానం మన్యే భగవతి నవాత్మాన-మనఘం ।
 అతః-శేషశ్శేషీత్యయం ఉభయ-సాధారణతయా
 స్థితః సంబన్ధో వాం సమరస-పరానన్ద-పరయోః ॥ 34॥

మనస్త్వం వ్యోమ త్వం మరుదసి మరుత్-సారథిరసి
 త్వమావస్-త్వం భూమి: త్వయి పరిణతాయాం న హి పరం ।
 త్వమేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వ-వపుషా
 చిదానన్దాకారం శివయువతి భావేన బిభృషే ॥ 35॥
 తవాజ్ఞా-చక్రస్థం తపన-శశి-కోటి-ద్యుతిధరం
 పరం శంభుం వస్తే పరిమిలిత-పార్శ్వం పరచితా ।
 యమారాధ్యన్ భక్త్యా రవి-శశి-శుచీనా-మవిషయే
 నిరాలోకే_లోకే నివసతి హి భాలోక-భువనే ॥ 36॥
 విశుద్ధౌ తే శుద్ధస్ఫటిక-విశదం వ్యోమ-జనకం
 శివం సేవే దేవీమపి శివసమాన-వ్యవసితాం ।
 యయా: కాన్త్యా యాన్త్యా: శశికిరణ-సారూప్యసరణే:
 విధూతాన్తర్-ధ్వాన్తా విలసతి చకోరీవ జగతీ ॥ 37॥
 సమున్మీలత్ సంవిత్ కమల-మకరన్దైక-రసికం
 భజీ హంసద్వన్ద్వం కిమపి మహతాం మానసచరం ।
 యదాలాపా-దష్టాదశ-గుణిత-విద్యాపరిణతి:
 యదాదత్తే దోషాద్ గుణమఖిల-మద్యు: పయ ఇవ ॥ 38॥
 తవ స్వాధిష్ఠానే హుతవహ-మధిష్ఠాయ నిరతం
 తమీడే సంవర్తం జనని మహతీం తాం చ సమయాం ।
 యదాలోకే లోకాన్ దహతి మహతి క్రోధ-కలితే
 దయార్ద్రా యా దృష్టి: శిశిర-ముపచారం రచయతి ॥ 39॥
 తటిత్త్వన్తం శక్త్యా తిమిర-పరిపన్ధి-స్ఫురణయా
 స్ఫురన్-నానారత్నాభరణ-పరిణద్ధేన్ద్ర-ధనుషం ।
 తవ శ్యామం మేఘం కమపి మణిపూరైక-శరణం
 నిషేవే వర్షన్తం హరమిహిర-తప్తం త్రిభువనం ॥ 40॥

తవాధారే మూలే సహ సమయయా లాస్య-పరయా
 నవాత్మానం మన్యే నవరస-మహాతాన్ద్రావ-నటం ।
 ఉభాభ్యా-మేతాభ్యాం ఉదయ-విధి-ముద్దిశ్య దయయా
 సనాధాభ్యాం జజ్ఞే జనకజననీమత్-జగదిదం ॥ 41॥

సౌందర్యలహరీ
 గతైర్-మాణిక్యత్వం గగనమణిభిః సాస్త్ర-ఘటితం
 కిరీటం తే హైమం హిమగిరిసుతే కీర్తయతి యః ।
 స నీడేయచ్ఛాయా-చ్ఛురణశబలం చస్త్ర-శకలం
 ధనుః శౌనాసీరం కిమితి న నిబద్నాతి ధిషణాం ॥ 42॥

ధునోతు ధ్వాస్తం నస్-తులిత-దలితేన్దీవర-వనం
 ఘన-స్నిగ్ధ-శ్లక్ష్యం చికుర-నికురుంబం తవ శివే ।
 యదీయం సౌరభ్యం సహజ-ముపలబ్ధం సుమనసో
 వసన్త్యస్మిన్ మన్యే వలమథన-వాటీ-విటపినాం ॥ 43॥

తనోతు క్షేమం న-స్తవ వదన-సౌందర్యలహరీ
 పరీవాహస్తోతః సరణిరివ సీమన్తసరణిః ।
 వహన్తీ సిన్ధూరం ప్రబలకబరీ-భార-తిమిర-
 ద్విషాం బృన్దైర్-బన్దీకృతమివ నవీనార్క-కిరణం ॥ 44॥

అరాతైః స్వాభావ్యాద్ అలికలభ-సశ్రీభి-రలకైః
 పరీతం తే వక్త్రం పరిహసతి పజ్కీరుహ-రుచిం ।
 దరస్మేరే యస్మిన్ దశనరుచి-కిష్కల్క-రుచిరే
 సుగన్ధౌ మాద్యన్తి స్మరదహన-చక్షుర్-మధులిహః ॥ 45॥

లలాటం లావణ్య-ద్యుతి-విమల-మాభాతి తవ యత్
 ద్వితీయం తన్మన్యే మకుట-ఘటితం చస్త్రశకలం ।
 విపర్యాస-న్యాసాద్-ఉభయమపి సంభూయ చ మిథః
 సుధాలేపస్యూతిః పరిణమతి రాకా-హిమకరః ॥ 46॥

భృవౌ భుగ్నే కిశ్చిద్ భువన-భయ-భజ్గ-వ్యసనిని
 త్వదీయే సేత్రాభ్యాం మధుకర-రుచిభ్యాం ధృత-గుణం ।
 ధనుర్-మస్యే సవ్యేతరకర-గృహీతం రతిపతే:
 ప్రకోష్ఠే ముష్టౌ చ స్థగయతి నిగూఢాన్తర-ముమే ॥ 47॥
 అహః సూతే సవ్యం తవ నయన-మర్కాత్మకతయా
 త్రియామాం వామం తే సృజతి రజనీ నాయకతయా ।
 తృతీయా తే దృష్టిః దరదలిత-హేమాంబుజ-రుచి:
 సమాధత్తే సన్ధ్యాం దివస-నిశయో-రన్తరచరీం ॥ 48॥
 విశాలా కల్యాణీ స్ఫుటరుచి-రయోధ్యా కువలయై:
 కృపాధారా ధారా కిమపి మధురాఽఽభోగవతికా ।
 అవన్తి దృష్టిస్తే బహునగర-విస్తార-విజయా
 ధ్రువం తత్తన్నామ-వ్యవహరణ-యోగ్యా విజయతే ॥ 49॥
 కవీనాం సన్దర్భ-స్తబక-మకరన్దైక-రసికం
 కటాక్ష-వ్యాక్షేప-భ్రమర-కలభౌ కర్ణయుగలం ।
 అముఞ్చన్తౌ దృష్ట్వా తవ నవరసాస్వాద-తరలౌ
 అసూయా-సంసర్గాత్-అలికనయనం కిశ్చిదరుణం ॥ 50॥
 శివే శృఙ్గారార్త్రా తదితరజనే కుత్సనపరా
 సరోషా గఙ్గాయాం గిరిశచరితే విస్మయవతీ ।
 హరాహిభ్యో భీతా సరసిరుహ-సౌభాగ్య-జననీ
 సఖీషు సేరా తే మయి జనని దృష్టిః సకరుణా ॥ 51॥
 గతే కర్ణాభ్యర్ణం గరుత ఇవ పక్షాణి దధతీ
 పురాం భేత్తుశ్చిత్తః ప్రశమ-రస-విద్రావణ-ఫలే ।
 ఇమే సేత్రే గోత్రాధరపతి-కులోత్తంస-కలికే
 తవాకర్ణాకృష్టః స్మరశర-విలాసం కలయతః ॥ 52॥

విభక్త-త్రైవర్ణ్యం వ్యతికరిత-లీలాఞ్జనతయా
 విభాతి త్వస్నేత్ర-త్రితయ-మిద-మీశానదయితే ।
 పునః స్రష్టుం దేవాన్ ద్రుహిణ-హరి-రుద్రానుపరతాన్
 రజః సత్త్వం బిభృత్ తమ ఇతి గుణానాం త్రయమివ ॥ 53॥
 పవిత్రీ-కర్తుం నః పశుపతి-పరాధీన-హృదయే
 దయామిత్రైర్-నేత్రైః అరుణ-ధవల-శ్యామ-రుచిభిః ।
 నదః శోణో గఙ్గా తపన-తనయేతి ధృవమముం
 త్రయాణాం తీర్థానా-ముపనయసి సంభేద-మనఘం ॥ 54॥
 నిమేషోస్మేషాభ్యాం ప్రలయ-ముదయం యాతి జగతీ
 తవేత్యాహుః సన్తో ధరణిధర-రాజన్యతనయే ।
 త్వదుస్మేషాజ్జాతం జగదిద-మశేషం ప్రలయతః
 పరిత్రాతుం శజ్కే పరిహృత-నిమేషాస్-తవ దృశః ॥ 55॥
 తవాపర్ణే కర్ణే జపనయన-పైశున్య-చకితాః
 నిలీయస్తే తోయే నియత-మనిమేషాః శఫరికాః ।
 ఇయం చ స్రీర్-బద్ధచ్ఛద-పుటకవాటం కువలయం
 జహాతి ప్రత్యాషే నిశి చ విఘటయ్య ప్రవిశతి ॥ 56॥
 దృశా ద్రాఘీయస్యా దరదలిత-నీలోత్పల-రుచా
 దవీయాంసం దీనం స్నపయ కృపయా మామపి శివే ।
 అసేనాయం ధన్యో భవతి న చ తే హానిరియతా
 వసే వా హర్మ్యే వా సమకర-నిపాతో హిమకరః ॥ 57॥
 అరాలం తే పాలీయుగల-మగరాజన్య-తనయే
 న కేషామాధత్తే కుసుమశర-కోదణ్డ-కుతుకం ।
 తిరశ్చీనో యత్ర శ్రవణపథ-ముల్లఙ్ఘ్య విలసన్
 అపాఙ్గ-వ్యాసజ్గో దిశతి శరసన్ధాన-ధిషణాం ॥ 58॥

స్ఫురద్గణ్డాభోగ-ప్రతిఫలిత-తాటజ్జయుగలం
 చతుశ్చక్రం మస్యే తవ ముఖమిదం మన్మథరథం ।
 యమారుహ్య ద్దుహ్యత్యవనిరథం అర్కేన్దు-చరణం
 మహావీరో మారః ప్రమథపతయే సజ్జితవతే ॥ 59॥
 సరస్వత్యాః సూక్తి-రమృతలహరీ-కౌశలహరీః
 పిబన్త్యాః శర్వాణి శ్రవణ-చులుకాభ్యా-మవిరలం ।
 చమత్కార-శ్లాఘా చలిత-శిరసః కుణ్డలగణో
 ఝణత్కారైస్-తారైః ప్రతివచన-మాచష్ట ఇవ తే ॥ 60॥
 అసౌ నాసావంశ-స్తుహినగిరివంశ-ధ్వజపటి
 త్వదీయో నేదీయః ఫలతు ఫల-మస్మాక-ముచితం ।
 వహత్యన్తర్-ముక్తాః శిశిరకర-నిశ్వాస-గలితం
 సమృద్ధ్యా యస్తాసాం బహిరపి చ ముక్తామణిధరః ॥ 61॥
 ప్రకృత్యాఽఽరక్తాయాస్-తవ సుదతి దన్తచ్ఛదరుచేః
 ప్రవక్ష్యే సాదృశ్యం జనయతు ఫలం విద్రుమలతా ।
 న బింబం త్వద్బింబ-ప్రతిఫలన-రాగాదరుణితం
 తులా-మధ్యారోఢుం కథమివ విలజ్జిత కలయా ॥ 62॥
 స్మితజ్యోత్స్నాజాలం తవ వదన-చన్ద్రస్య పిబతాం
 చకోరాణాం-ఆసీద్ అతిరసతయా చఞ్చ-జడిమా ।
 అతస్తే శీతాంశో-రమృతలహరీం-ఆమ్లరుచయః
 పిబన్తి స్వచ్ఛన్దం నిశి నిశి భృశం కాఞ్జీకధియా ॥ 63॥
 అవిశ్రాన్తం పత్యుః గుణగణ-కథామ్రేడనజపా
 జపాపుష్పచ్ఛాయా తవ జనని జిహ్వా జయతి సా ।
 యదగ్రాసీనాయాః స్ఫటికదృష-దచ్ఛచ్ఛవిమయీ
 సరస్వత్యా మూర్తిః పరిణమతి మాణిక్య-వపుషా ॥ 64॥

రణే జిత్యా దైత్యాన్-అపహృత-శిరస్తై: కవచిభి:
 నివృత్తై-శృణ్డాంశ: త్రిపురహర-నిర్మాల్య-విముఖై: |
 విశాఖేన్ద్రోపేన్ద్రై: శశివిశద-కర్పూరశకలా
 విలీయస్తే మాత: తవ వదన-తాంబూల-కబలా: || 65||
 విపఞ్శ్యా గాయన్తీ వివిధ-మపదానం పశుపతే:
 త్వయారభ్యే వక్తుం చలితశిరసా సాధువచసే |
 తదీయైర్-మాధుర్యై: అపలపిత-తన్త్రీ-కలరవాం
 నిజాం వీణాం వాణీ నిచులయతి చోలేన నిభృతం || 66||
 కరాగ్రేణ స్పృష్టం తుహినగిరిణా వత్సలతయా
 గిరీశేనోదస్తం ముహు-రధరపానాకులతయా |
 కరగ్రాహ్యం శంభో: ముఖముకురవృన్దం గిరిసుతే
 కథజ్కారం బ్రూమ:-తవ చుబుక-మౌపమ్య-రహితం || 67||
 భుజాశ్లేషాన్ నిత్యం పురదమయితు: కణ్ఠకవతీ
 తవ గ్రీవా ధత్తే ముఖకమలనాల-శ్రియమియం |
 స్వత: శ్వేతా కాలాగరు-బహుల-జంబాల-మలినా
 మృణాలీ-లాలిత్యం వహతి యదధో హారలతికా || 68||
 గతే రేఖాస్తిస్త్రో గతి-గమక-గీతైక-నిపుణే
 వివాహ-వ్యానద్ధ ప్రగుణగుణ-సంఖ్యా-ప్రతిభువ: |
 విరాజస్తే నానావిధ-మధుర-రాగాకర-భువాం
 త్రయాణాం గ్రామాణాం స్థితి-నియమ-సీమాన ఇవ తే || 69||
 మృణాలీ-మృద్వీనాం తవ భుజలతానాం చతస్పృణాం
 చతుర్భు: సౌందర్యం సరసిజభవ: స్తౌతి వదసై: |
 నఖేభ్య: సంత్రస్యన్ ప్రథమ-మథనా-దన్ధకరిపో:
 చతుర్ణాం శీర్షాణాం సమ-మభయహస్తార్పణ-ధియా || 70||

నఖానా-ముద్యోతైర్-నవనలిన-రాగం విహసతాం
 కరాణాం తే కాన్తిం కథయ కథయామః కథముమే ।
 కయాచిద్వా సామ్యం భజతు కలయా హస్త కమలం
 యది క్రీడల్లక్ష్మీ-చరణ-తల-లాక్షారస-చణం ॥ 71॥
 సమం దేవి స్కన్ధ-ద్విపవదన-పీతం స్తనయుగం
 తపేదం నః ఖేదం హరతు సతతం ప్రస్నుత-ముఖం ।
 యదాలోక్యాశజ్కాకులిత-హృదయో హాసజనకః
 స్వకుంభౌ హేరంబః పరిమృశతి హస్తేన ఝటితి ॥ 72॥
 అమూ తే వక్షోజా-వమృతరస-మాణిక్య-కుతుపౌ
 న సన్దేహస్పన్దో నగపతి-పతాకే మనసి నః ।
 పిబన్తౌ తౌ యస్మాదవిదిత-వధూసంగ-రసికౌ
 కుమారావద్యాపి ద్విరదవదన-కౌఞ్చదలనౌ ॥ 73॥
 వహత్యంబ స్తంబేరమ-దనుజ-కుంభ-ప్రకృతిభిః
 సమారబ్ధం ముక్తామణిభి-రమలాం హారలతికాం ।
 కుచాభోగో బింబాధర-రుచిభి-రన్తః శబలితాం
 ప్రతాప-వ్యామిశ్రాం పురదమయితుః కీర్తిమివ తే ॥ 74॥
 తవ స్తన్యం మన్యే ధరణిధరకన్యే హృదయతః
 పయః పారావారః పరివహతి సారస్వతం ఇవ ।
 దయావత్యా దత్తం ద్రవిడశిశు-రాస్వాద్య తవ యత్
 కవీనాం ప్రౌఢానాం-అజని కమనీయః కవయితా ॥ 75॥
 హరక్రోధ-జ్వాలావలిభి-రవలీఢేన వపుషౌ
 గభీరే తే నాభీ-సరసి కృతసంగో మనసిజః ।
 సముత్తస్థౌ తస్మాద్-అచలతనయే ధూమలతికా
 జనన్తాం జానీతే తవ జనని రోమావలిరితి ॥ 76॥

యదేతత్ కాలిన్దీ-తనుతర-తరంగాకృతి శివే
 కృశే మధ్యే కిశ్చిత్ జనని తవ యద్భాతి సుధియాం ।
 విమర్దా-దన్యోన్యం కుచకలశయో-రన్తరగతం
 తనూభూతం వ్యోమ ప్రవిశదివ నాభిం కుహరిణీం ॥ 77॥
 స్థిరో గంగావర్తః స్తన-ముకుల-రోమావలి-లతా
 కలావాలం కుణ్డం కుసుమశర-తేజో-హుతభుజః ।
 రతీర్-లీలాగారం కిమపి తవ నాభిర్-గిరిసుతే
 బిలద్వారం సిద్ధేః గిరిశ-నయనానాం విజయతే ॥ 78॥
 నిసర్గ-క్షీణస్య స్తన-తట-భరేణ క్లమజుషో
 నమన్మూర్తీర్-నారీతిలక శనకై-స్తుట్యత ఇవ ।
 చిరం తే మధ్యస్య త్పుటిత-తటినీ-తీర-తరుణా
 సమావస్థా-స్థేనో భవతు కుశలం శైలతనయే ॥ 79॥
 కుచౌ సద్యః స్విద్యత్-తటఘటిత-కూర్పాసభిదురౌ
 కషన్తౌ దోర్మాతే కనకకలశాభౌ కలయతా ।
 తవ త్రాతుం భంగాత్-అలమితి వలగ్నం తనుభువా
 త్రిధా నద్ధం దేవి త్రివలి లవలీ-వల్లిభిరివ ॥ 80॥
 గురుత్వం విస్తారం క్షితిధరపతిః పార్వతి నిజాత్
 నితంబా-దాచ్ఛిద్య త్వయి హరణరూపేణ నిదధే ।
 అతస్మి విస్తీర్ణో గురురయ-మశేషాం వసుమతీం
 నితంబ-ప్రాగ్భారః స్థగయతి లఘుత్వం నయతి చ ॥ 81॥
 కరీన్ద్రాణాం శుణ్డాన్ కనకకదలీ-కాణ్డపటలీం
 ఉభాభ్యాం-ఊరుభ్యాం-ఉభయమపి నిర్జిత్య భవతీ ।
 సువృత్తాభ్యాం పత్యుః ప్రణతి-కరినాభ్యాం గిరిసుతే
 విధిజ్ఞే జానుభ్యాం విబుధ-కరికుంభ-ద్వయ-మసి ॥ 82॥

పరాజీతుం రుద్రం ద్విగుణశరగర్భౌ గిరిసుతే
 నిషంగో జజ్ఞే తే విషమవిశిఖో బాఢ-మకృత ।
 యదగ్రే దృశ్యస్తే దశశరఫలాః పాదయుగలీ
 నఖాగ్రచ్ఛదానః సుర-మకుట-శాణైక-నిశితాః ॥ 83॥
 శ్చుతీనాం మూర్ధానో దధతి తవ యౌ శేఖరతయా
 మమాప్యేతౌ మాతః శిరసి దయయా దేహి చరణౌ ।
 యయోః పాద్యం పాఢః పశుపతి-జటాజూట-తపినీ
 యయోర్-లాక్షా-లక్ష్మీః అరుణ-హరిచూడామణి-రుచిః ॥ 84॥
 నమో వాకం బ్రూమో నయన-రమణీయాయ పదయోః
 తవాస్మై ద్వన్ద్వాయ స్ఫుట-రుచి-రసాలక్తకవతే ।
 అసూయత్యత్యంతం యదభిహననాయ స్పృహయతే
 పశూనా-మీశానః ప్రమదవన-కజ్జేలి-తరపే ॥ 85॥
 మృషా కృత్వా గోత్రస్థలన-మథ వైలక్ష్మ్యనమితం
 లలాటే భర్తారం చరణకమలే తాడయతి తే ।
 చిరాదంతః శల్యం దహనకృత-మున్మూలితవతా
 తులాకోటికాణ్డైః కిలికిలిత-మీశాన-రిపుణా ॥ 86॥
 హిమానీ-హంతవ్యం హిమగిరి-నివాసైక-చతురౌ
 నిశాయాం నిద్రాణాం నిశి చరమభాగే చ విశదౌ ।
 వరం లక్ష్మీపాత్రం శ్రియ-మతిస్పృజన్తౌ సమయినాం
 సరోజం త్వత్పాదౌ జనని జయతశ్-చిత్రమిహ కిం ॥ 87॥
 పదం తే కీర్తినాం ప్రపదమపదం దేవి విపదాం
 కథం నీతం సద్భిః కరిన-కమఠీ-కర్పర-తులాం ।
 కథం వా బాహుభ్యాం-ఉపయమనకాలే పురభిదా
 యదాదాయ న్యస్తం దృషది దయమాసేన మనసా ॥ 88॥

నఖైర్-నాకస్త్రీణాం కరకమల-సజ్కోచ-శశిభిః
 తరూణాం దివ్యానాం హసత ఇవ తే చణ్డి చరణౌ ।
 ఫలాని స్వఃస్థేభ్యః కిసలయ-కరాగ్రేణ దదతాం
 దరిద్రేభ్యో భద్రాం శ్రియమనిశ-మహ్నాయ దదతౌ ॥ 89॥
 దదాసే దీసేభ్యః శ్రియమనిశ-మాశానుసదృశీం
 అమన్దం సౌన్దర్య-ప్రకర-మకరన్దం వికిరతి ।
 తవాస్మిన్ మన్దార-స్తబక-సుభగే యాతు చరణే
 నిమజ్జన్ మజ్జీవః కరణచరణః షట్పురణతాం ॥ 90॥
 పదన్యాస-క్రీడా-పరిచయ-మివారబ్ధు-మనసః
 స్థలన్తస్తే ఖేలం భవనకలహంసా న జహతి ।
 అతస్తేషాం శిక్షాం సుభగమణి-మఞ్జీర-రణితః
 చలాదాచక్షాణం చరణకమలం చారుచరితే ॥ 91॥
 గతాస్తే మఞ్చత్వం ద్రుహిణ-హరి-రుద్రేశ్వర-భృతః
 శివః స్వచ్ఛ-చ్ఛాయా-ఘటిత-కపట-ప్రచ్ఛదపటః ।
 త్వదీయానాం భాసాం ప్రతిఫలన-రాగారుణతయా
 శరీరీ శృంగారో రస ఇవ దృశాం దోగ్ధి కుతుకం ॥ 92॥
 అరాలా కేశేషు ప్రకృతీసరలా మన్దహాసితే
 శిరీషాభా చిత్తే దృషదుపలశోభా కుచతటే ।
 భృశం తన్వీ మధ్యే పృథు-రురసిజారోహ-విషయే
 జగత్ప్రాతుం శంభోః జయతి కరుణా కాచిదరుణా ॥ 93॥
 కలఙ్కుః కస్తూరీ రజనికర-బింబం జలమయం
 కలాభిః కర్పూరైః మరకతకరణ్డం నిబిడితం ।
 అతస్-త్వద్భోగేన ప్రతిదినమిదం రిక్తకుహరం
 విధిర్-భూయో భూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే ॥ 94॥

పురారాతే-రన్తఃపురమసి తతస్-త్వచ్ఛరణయోః
 సపర్యా-మర్యాదా తరలకరణానా-మసులభా ।
 తథా హ్యేతే నీతాః శతమఖముఖాః సిద్ధిమతులాం
 తవ ద్వారోపాన్త-స్థితిభిః అణిమాద్యాభి-రమరాః ॥ 95॥
 కలత్రం వైధాత్రం కతి కతి భజన్తే న కవయః
 శ్రియో దేవ్యాః కో వా న భవతి పతిః కైరపి ధనైః ।
 మహాదేవం హిత్వా తవ సతి సతీనా-మచరమే
 కుచాభ్యా-మాసంగః కురవక-తరో-రప్యసులభః ॥ 96॥
 గిరామాహుర్-దేవీం ద్రుహిణగృహిణీ-మాగమవిదో
 హరేః పత్నీం పద్మాం హరసహచరీ-మద్రితనయాం ।
 తురీయా కాపి త్వం దురధిగమ-నిస్సీమ-మహిమా
 మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మ-మహిషి ॥ 97॥
 కదా కాలే మాతః కథయ కలితాలక్తకరసం
 పిబేయం విద్యార్థి తవ చరణ-నిర్ణేజన-జలం ।
 ప్రకృత్యా మూకానామపి చ కవితా-కారణతయా
 కదాధత్తే వాణీ-ముఖకమల-తాంబూల-రసతాం ॥ 98॥
 సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధి-హరి-సపత్నో విహరతే
 రతేః పాతివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా ।
 చిరం జీవన్నేవ క్షపిత-పశుపాశ-వ్యతికరః
 పరానన్దాభిఖ్యం రసయతి రసం త్వత్-భజనవాన్ ॥ 99॥
 ప్రదీప-జ్వాలాభిః దివసకర నీరాజనవిధిః
 సుధాసూతేః చన్ద్రోపల-జలలపైర్-అర్ఘ్యరచనా ।
 స్వకీయైరంభోభిః సలిలనిధి-సౌహిత్యకరణం
 త్వదీయాభిర్-వాగ్భిః తవ జనని వాచాం స్తుతిరియం ॥ 100॥